

Støp store heller selv

Når du støper betongheller på stedet, kan du lage dem i akkurat den størrelsen som passer hos deg. **Du får en holdbar belegning du kan sette ditt eget preg på.** Her med teaklister og synlige steiner i overflaten.

Reduser risikoen for sprekker

Når du støper betongheller direkte på stedet, er det viktig at du deler opp belegningen i mindre felt. Hvis du støper ett stort stykke til for eksempel en hagegang, er det stor risiko for at den sprekker og krakelerer. Her deles støpeformen opp i like store deler med teaklister, som blir et dekorativt element i den ferdige hagegangen.

Bygg formen

Det er viktig at betonghellene støpes i en solid støpeform, som kan motstå trykket når betongen helles i formen. Derfor bygges støpeformen av 36 mm tykke bord. De festes til plugger i bakken. Da holder formen seg på plass.

Støpeformen deles opp i felt med skillelister. Dermed kan du støpe ett felt om gangen. Skillelistene består av 36 mm bord som resten av formen, men øverst freses det ut et spor til en smalere teaklist. Den tåler fukt og vil bli synlig i den ferdige belegningen – som et pent brudd i en lang grå flate.

1

Spenn ut en snor som markerer kanten og høyden på den ene siden. Bank plugger i bakken med en avstand fra snoren som tilsvarer bordenes tykkelse. Pass på at du ikke treffer snoren med avstandsklossen.

2

Lag skillelister som deler opp belegningen i feltene av 36 x 148 mm bord. Det freses et spor øverst, der det skrues fast en teaklist. Listen vil bli synlig i den ferdige belegningen.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Vær nøye med vibreringen, slik at du unngår lufthull og sprekker i de ferdige betonghellene.

LETT VANSKELIG

TIDSFORBRUK

1-2 timer per kvadratmeter.

PRIS

Regn med cirka 750 kroner per kvadratmeter.

MATERIALER

- Grus eller pukk til bærelag
- 36 x 148 mm bord til forskaling
- 9 x 68 mm teaklister
- Grovbetong
- Armeringsnett, 8 mm
- Plugger av 10 mm kamstål
- Sement og sand
- Betonglim
- Finbetong
- Retarder til betongoverflaten
- Formolje
- Trelim (utendørs)
- Skruer: 5 x 30 mm, 5 x 80 mm og 4,5 x 50 mm
- Hullbånd

Denne betongvibratoren er et bord med en holder til en gammel bormaskin og en unbrakonøkkel i bormaskinen. Når unbrakonøkkelen kjøres rundt i bormaskinen, vibreres bordet – og dermed også formen som bordet trekkes over.

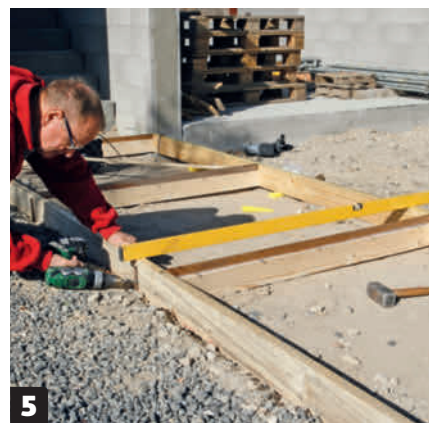
3

Skillelistene skrus fast til støpeformen. Teaklisten skal flukte med overkanten på formen. Bordene som teaklistene er festet til vil råtne etter hvert, mens den harde teaken vil forbli intakt.

4

Sjekk med et kryssmål fra hjørne til hjørne at skillelisten sitter rettvisklet på støpeformen. Skru først fast skillelisten i den ene siden. Juster etter kryssmålene, og skru fast skillelisten i motsatt side.

5

Juster støpeformen på plass. Den skal ha riktig høyde, med fall til den ene siden. Her er fallet 1 cm. Fallet måles ved å legge en kloss under vateret. Skru fast formen til pluggene med små biter av hullbånd.

Støp hellene

Skal du ha en ekstra sterk belegning, som kan tåle tung trafikk fra biler, skal støpeformene armeres. Det kan du klare med armeringsnett, som skjæres til og festes midt i formen til jernplugger.

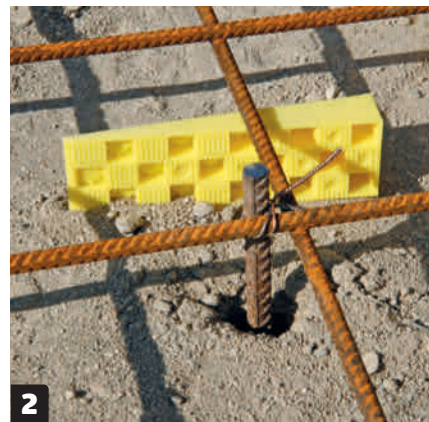
Når armeringen er på plass, fylles støpeformen med grovbetong. Den vibreres med betongvibratoren og glettes ut – ett felt om gangen.

Støpeformen fylles opp med grovbetong til et par cm under kanten, og deretter smøres det ut et lag betonglim. På fagspråket "slammes" det, slik at det øverste slitelaget av litt finere betong får en god vedheft.

1

Tilpass armeringsnettet med en vinkelslipper, så det passer i støpeformen. Det er kun nødvendig hvis betonghellene skal kunne tåle stor belastning. Skal de ikke det, kan du unnlate å bruke armeringsnettet.

2

Armeringsnettet klosses opp til det ligger cirka midt i støpeformen. Slå fire plugger i bakken som armeringsnettet kan festes til. Bruk for eksempel strips til innfestingen.

3

Fyll grovbetong i formen til det er et par centimeter til overkanten. Trekk betongvibratoren over formen, så overflaten blir "grovjevn". Stopp den jevnlig, og skrap av overskytende betong på oversiden.

4

Overflaten slammes med en blanding av sement, sand, vann og betonglim, som blandes til en "velling". Når det underliggende laget slammes slik, sikrer du at det øverste slitelaget hefter godt.

5

Fyll betong i formen til det øverste slitelaget. Gjør det mens slammelaget fortsatt er vått. Dra betongvibratoren over formen, ett felt om gangen. Fyll opp og gjenta, til formen er helt full og jevn.

6

Overflaten glettes med et stål Brett. Det skal gjøres straks du er ferdig med et felt. Du kan godt la overflaten være glatt, men her skal den etterbehandles slik at den blir sklisikker.

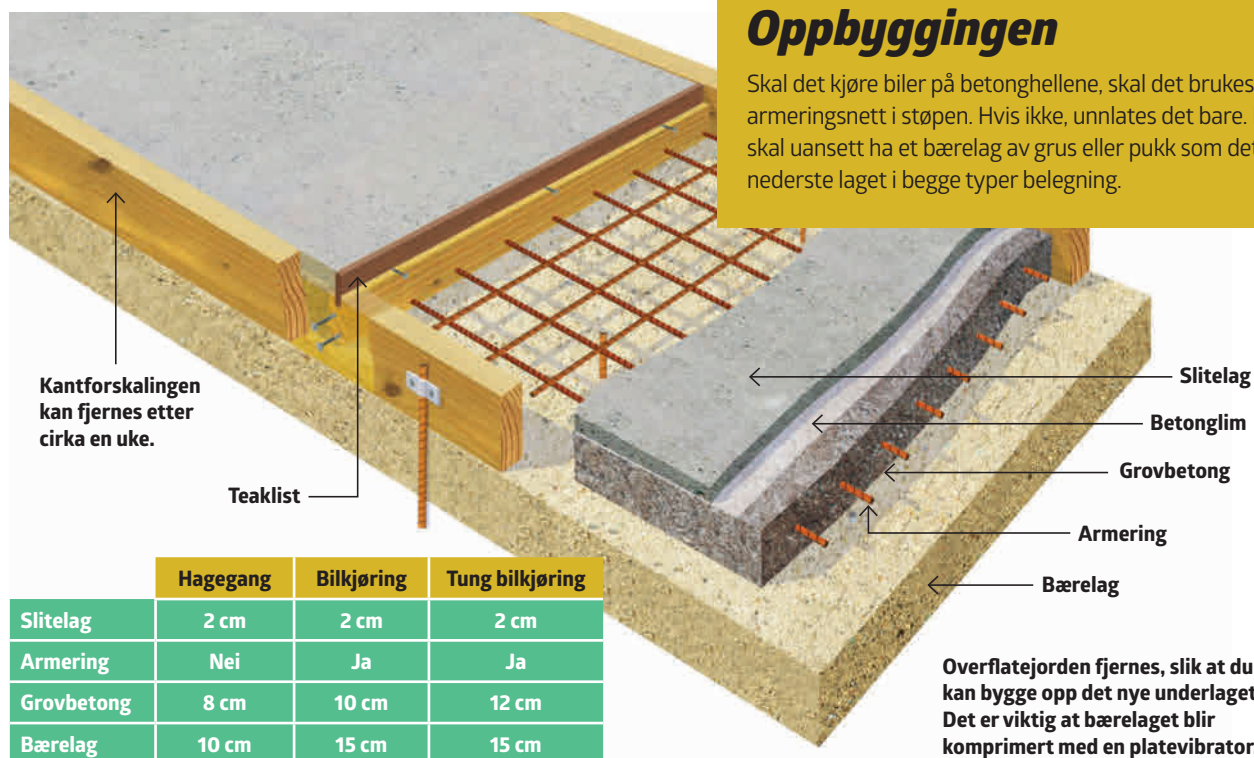
7

En såkalt retarder rulles på overflaten etter et par timer. Retarderen trenger ned i overflaten og sinker herdingen. Etter et par dager er det derfor mulig å spyle frem steinene fra betongen i overflaten.

8

Her spyles overflaten med en høytrykksvasker, slik at steinene i betongen står frem i overflaten. Det gjør belegningen tryggere å gå på om vinteren, og er en opplagt etterbehandling til en gangsti.

Slik farger du betong

Du kan velge å farge betong, hvis du ønsker en bestemt farge på den. Hvis du gjør det, skal du forsikre deg om at fargepulveret du tilfører utgjør mellom 5 og 7 prosent av betongens vekt (uten vann). Da får du maksimalt utbytte av fargen, samtidig som betongen bevarer styrken.

Sement og tilslag (sand/grus) veies opp i et spann.

Tilslag og sement blandes, og det helles i vann.

Blandingen røres. Den skal gjerne være tynn, for fargen suger vann.

Rør inn fargen slik at all betong farges. Tilfør eventuelt mer vann.

De frilagte steinene i overflaten gjør belegningen sklisikker.